

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,
judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare, declarate de inculpații Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2015, în cauza penală, în privința inculpatului

Crîșmaru Valeriu Petru, născut la 17.08.1967, originar din s.Pelenia, r-nul Rîșcani, domiciliat în s.Șipca, r-nul Șoldănești;

și

Catrinici Veaceslav Anton, născut la 22.07.1968, originar din or. Tiraspol, domiciliat în s. Șipca, r-nul Șoldănești.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 03.07.2013 pînă la 24.04.2015;*
2. *Instanța de apel de la 15.05.2015 pînă la 04.11.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 22.01.2016 pînă la 19.04.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 24 aprilie 2015, Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav au fost recunoscuți vinoveți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-le pentru fiecare pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare numită lui Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav a fost suspendată condiționat, cu stabilirea termenului de probă de 3 ani, dacă ultimii nu vor săvîrși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită vor îndreptăți încrederea ce li s-a acordat.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă în mărime de 45 000 lei, intentată în cadrul urmăririi penale de către partea vătămată Vasluian Olesea, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cauzate lui Vasluian O. să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a reținut că, inculpații Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav, la 05.10.2012, în jurul orelor 05:15, intenționat, au comis un act de huliganism, încălcînd grosolan ordinea publică, exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, amenințînd și aplicînd violența fizică asupra a două persoane printr-un cinism și obrăznicie deosebită în următoarele circumstanțe: ambii, aflîndu-se în loc public, în centrul or. Șoldănești, pe str. Prieteniei 3, pe teritoriul ÎM „Piața Șoldănești”, în urma înțelegerii prealabile și împreună, în prezența la un număr mare

de vizitatori și comercianți ai pieții or. Șoldănești, din intenții huliganice, fără nici un motiv, i-a înjurat cu cuvinte necenzurate pe concubinii Ciorici Ion și Vasluian Olesea, înjosindu-le premeditat onoarea și demnitatea, apoi, le-au aplicat cet. Ciorici Ion și Vasluian Olesea mai multe lovituri cu pumnii, picioarele pe diferite părți ale corpului, inclusiv în regiunile de importanță vitală - cap și torace, cauzându-i cet. Vasluian Olesea, conform raportului de expertiză medico-legală nr.127 D din 18.03.2013 leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de: traumatism toracal cu contuzie toracală, traumă cranio-cerebrală, comoție cerebrală, edemul țesuturilor moi ale nasului, gâtului și gambei drepte, echimoză a brațului drept, iar cet. Ciorici Ion cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.126 D din 18.03.2013, leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de: traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală.

În cadrul cercetării judecătorești, procurorul a renunțat la declarațiile martorilor Tabuncic Maria și Baidan Vitalie, renunțul fiind admis, iar la 25.02.2015, procurorul le-a modificat învinuirea ambilor inculpați în sensul agravării.

3. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către inculpatul Crîșmaru V., prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul V.Crîșmaru să fie achitat. În motivarea și argumentarea apelului, își exprimă dezacordul cu soluția luată de către instanța de fond considerînd-o ilegală. În apel s-a invocat faptul că, partea acuzării nu a indicat nici o probă directă care ar dovedi vinovăția inculpatului Crîșmaru V. în comiterea infracțiunii care i se imputează, nu a fost dovedit faptul că a fost săvîrșit în general un act de huliganism. Apelantul a indicat că, instanța de fond ilegal a emis sentința de condamnare în baza art. 44, 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece acțiunile sale nu au fost orientate spre public sau spre încălcarea grosolană a ordinii publice. În opinia apelantului, instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile inculpatului Crîșmaru V..

3.1. Dezacord cu sentința Judecătoreiei Șoldănești din 24.04.2015 a declarat și inculpatul V.Catrinici, prin care a solicitat, casarea verdictului instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului Catrinici V. pe motiv că acesta nu a săvîrșit fapta incriminată. Se invocă faptul, că instanța de fond l-a condamnat pe V.Catrinici în lipsa unor probe concludente sau pertinente cazului. Prima instanță, la emiterea sentinței, nu a acordat atenție descrierii laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal incriminat inculpaților. Apelantul a menționat că, nici un martor prezent în instanța de judecată nu a confirmat faptul acțiunii acestuia în mod agresiv în privința părților vătămate, tulburării liniștii și ordinii publice, aplicării cărorva lovituri asupra părților vătămate. Totodată a indicat faptul că, instanța de fond nu a luat în considerație relațiile în care se aflau inculpații cu părțile vătămate, nu a dat apreciere corectă declarațiilor participanților la proces și circumstanțelor cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2015, apelurile inculpaților Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav au fost respinse ca nefondate cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpaților Crîșmaru

V. și Catrinici V. care se confirmă prin probele acumulate pe dosar cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpaților fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșite de două persoane, fapte ce pe deplin se încadrează în prevederile art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Argumentele invocate în apelul inculpaților, privind nevinovăția lor în conflictul respectiv, sînt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei.

Declarațiile inculpaților au fost verificate de către instanță în raport cu alte probe, care după conținutul lor probant prevalează asupra declarațiilor lor, de aceea instanța just a pus la baza sentinței de condamnare probele prezentate.

Din aceste considerente, instanța de apel a considerat motivele invocate în apelurile declarate de către inculpații Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav ca fiind nefondate și necesar a fi respinse.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal, a ținut seama de: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptelor penale considerate ca fiind săvîrșite de inculpați, care în temeiul art. 16 alin. (3) Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, urmările prejudiciabile, motivul săvîrșirii infracțiunii, persoana inculpaților, care sunt caracterizați pozitiv la locul de trai (f.d. 97, 121 vol. I), sunt atrași la răspundere penală pentru prima dată, atitudinea societății față de pedeapsa penală, astfel just concluzionînd posibilitatea corectării inculpaților fără izolarea lor de societate, suspendîndu-le condiționat executarea pedepsei stabilite.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpații Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 10) Cod de procedură penală, declară recursuri ordinare prin care solicită casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărîri cu aplicarea pedepsei mai blînde. Recurenții invocă că, judecătorul din instanța de apel, Talpă I., a participat la examinarea recursului privind înlocuirea măsurii preventive în privința lui Crîșmaru V.; instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul acestora; inculpații se caracterizează pozitiv și o astfel de pedeapsă o consideră prea aspră.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitînd respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece sînt motivate prin prisma dezacordului cu modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, motive ce nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel rezultînd că recursurile nu conțin argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de o importanță generală abordată în cauza dată, în conformitate cu cerințele art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului în sensul art. 427 al aceluiași Cod.

5.2. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Iacob Cupcic în numele părților vătămate, a depus referință privind

opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora ca inadmisibile, invocând aceleași motive ca și în referința acuzatorului de stat.

6. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a hotărârii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din cerințele aceluiași articol, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La *chestiunile de drept*, se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, contravențional ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sânt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel.

În prezenta speță, recursurile declarate de către inculpații Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav, a fost întemeiat prin prisma cazului de casare stipulat la pct. 2) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând nerespectarea de către instanța de apel a dispozițiilor de drept formal și anume incompatibilitatea judecătorului I. Talpa la judecarea apelurilor declarate în prezenta cauză penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33.*

Din materialele dosarului, Colegiul atestă faptul că, la data de 03.12.2014, procurorul în cauza dată, a înaintat recurs la Curtea de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Șoldănești din 01.12.2014, privind înlocuirea măsurii preventive sub formă de obligarea în scris de a nu părăsi localitatea cu arest preventiv în privința lui Crîșmaru V.. (f.d. 1-3, vol. III)

La data de 04.12.2014, prin fișa de repartizare a dosarului, cauza penală a fost repartizat judecătorului Curții de Apel Bălți, Talpa Ion. (f.d. 17, vol. III)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10.12.2014, a fost respins recursul procurorului, cu menținerea hotărârii contestate. (f.d. 20-23, vol. III)

Potrivit art. 33 alin. (3) Cod de procedură penală, *judecătorul nu poate participa la o nouă judecare a cauzei atît în primă instanță, cit și pe cale ordinară sau extraordinară de atac și urmează a fi recuzat și în cazul în care a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze în primă instanță, pe cale ordinară sau extraordinară de atac.*

În acest context, instanța de recurs relevă prevederile art. 34 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că *în cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei.*

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, la judecarea prezentei cauze penale în ordine de apel, judecătorul Talpa Ion, a fost incident cazului de incompatibilitate prevăzut la alin. (3) art. 33 Cod de procedură penală, deoarece judecătorul Talpa Ion a făcut parte din completul de judecată care s-a pronunțat pe calea ordinară, în privința aplicării măsurii preventive lui Crîșmaru V..

În astfel de împrejurări, în viziunea Colegiului penal, judecătorul Talpa Ion, era obligat să facă declarație de abținerea de la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, chiar dacă în mod expres nu a fost solicitat de către participanții la procesul penal în cauză, pentru a nu prejudicia percepția de imparțialitate, instituție consfințită și în lumina art. 6§1 CEDO, care stipulează că, *orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.*

Așadar, la judecarea cauzei respective în ordine de apel a participat un judecător care, potrivit legii, nu avea dreptul să judece cauza respectivă, astfel fiind încălcate cerințele art. 33 și 34 Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată de către instanța de apel în prezenta cauză este incidentă cazului de casare invocat de inculpații Crîșmaru Valeriu și Catrinici Veaceslav și prevăzut la pct. 2) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, întrucît erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlătore eroarea comisă în ce privește formarea unui complet de judecată imparțial, care a servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare, declarate de inculpații **Crîșmaru Valeriu Petru** și **Catrinici Veaceslav Anton**, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2015, în cauza penală, în privința ultimilor și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțat integral la **17 mai 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu